

Republika Hrvatska
Visoki kazneni sud Republike Hrvatske
Zagreb, Trg Nikole Šubića Zrinskog 5

Poslovni broj: I KŽ-194/2022-9

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

I

R J E Š E N J E

Visoki kazneni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sudaca Željka Horvatovića predsjednika vijeća, te Sanje Katušić-Jergović i mr.sc. Marijana Bitange, članova vijeća, uz sudjelovanje više sudske savjetnice Marine Kapikul, zapisničarke, u kaznenom predmetu protiv optuženog S. F. zbog kaznenog djela iz članka 110. Kaznenog zakona ("Narodne novine" broj 125/11., 144/12., 56/15., 61/15., 101/17., 118/18. i 126/19., dalje: KZ/11.), odlučujući o žalbama Županijskog državnog odvjetništva u Splitu, oštećenih E. M. i J. M. i optuženog S. F. podnesenima protiv presude Županijskog suda u Splitu od 23. veljače 2022. broj 40/2021., u sjednici održanoj 13. prosinca 2022., u prisutnosti u javnom dijelu sjednice optuženika i njegovog branitelja odvjetnika V. M.,

p r e s u d i o i r i j e š i o j e

I Žalba oštećenih E. M. i J. M. odbacuje se kao nedopuštena.

II Odbijaju se kao neosnovane žalbe državnog odvjetnika i optuženog S. F. te se potvrđuje prvostupanska presuda.

Obrazloženje

1. Pobijanom presudom optuženi S. F. proglašen je krivim za kazneno djelo protiv života i tijela, ubojstva iz članka 110. KZ/11., činjenično i pravno opisano u izreci, pa je na temelju članka 110. KZ/11. osuđen na kaznu zatvora u trajanju od dvanaest godina.

1.1. Na temelju članka 54. KZ/11. optuženom S. F. je u izrečenu zatvorsku kaznu uračunato vrijeme provedeno u istražnom zatvoru od 1. lipnja 2021. nadalje.

1.2. Na temelju članka 69. stavka 1., 2. i 3. KZ/11. optuženom S. F. izrečena je sigurnosna mjera obveznog liječenja od ovisnosti – drogi, koja u svakom slučaju ima trajati do prestanka izvršenja kazne zatvora, a najdulje tri godine.

1.3. Na temelju članka 79. stavka 2. KZ/11. od M. B. oduzet je jedan pištolj marke "Crvena zastava" M 70, cal 7,65 mm, nečitkog serijskog broja te sedam, komada streljiva, a koji predmeti su od M. B. izuzeti uz izdavanje potvrde o privremenom oduzimanju predmeta Policijske uprave splitsko-dalmatinske, Službe općeg kriminaliteta serijski broj 00082748 od 13. travnja 2021., a koji predmeti će se na temelju članka 181. stavka 7. ZKP/08. po pravomoćnosti te presude uništiti.

1.4. Na temelju članka 158. stavka 1. i 2. Zakona o kaznenom postupku ("Narodne novine", broj 152/08., 76/09., 80/11., 121/11., 91/12 .– odluka Ustavnog suda, 143/12., 56/13., 145/13.; 152/14., 70/17. i 126/19.; dalje: ZKP/08.) u vezi s člankom 39. stavak 1. Zakona o novčanoj naknadi žrtvama kaznenih djela ("Narodne novine" broj 80/08. i 27/11.) dosuđen je oštećenoj Republici Hrvatskoj imovinskopopravni zahtjev te je naloženo optuženom S. F. da Republici Hrvatskoj isplati novčani iznos od 5.000,00 kn zajedno sa zakonskim kamatama koje teku od 20. prosinca 2021. do isplate, u korist državnog proračuna Republike Hrvatske, u roku od petnaest dana od pravomoćnosti presude, pod prijetnjom ovrhe.

1.5. Na temelju članka 158. stavka 1. i 2. ZKP/08. oštećenici – posredne žrtve E. M. i J. M. su s imovinskopopravnim zahtjevom upućeni u parnicu.

1.6. Na temelju članka 148. stavak 1. u vezi s člankom 145. stavak 2. točke 1. i 6. ZKP/08. optuženi S. F. dužan je naknaditi troškove kaznenog postupka u ukupnom iznosu od 149.269,00 kn, od čega iznos od 140.769,00 kn predstavlja troškove vještačenja, a iznos od 2.500,00 kn je trošak obdukcije, dok je iznos od 6.000,00 kn paušalna svota.

2. Protiv te presude žalbe su podnijeli državni odvjetnik, oštećeni E. i J. M. i optuženi S. F.

2.1. Državni odvjetnik žali se zbog odluke o kazni i predlaže da se pobijana presuda preinači u odluci o kazni i optuženik osudi na kaznu zatvora u duljem trajanju.

2.2. Oštećeni E. i J. M. su po opunomoćeniku T. M., odvjetniku iz S., podnijeli žalbu zbog odluke o kazni uz prijedlog da se "pobijana presuda preinači i optuženiku izrekne kazna zatvora u težu kaznenopravnu sankciju u dužem trajanju".

2.3. Optuženi S. F. se po branitelju V. M., odvjetniku iz Z., žali iz svih žalbenih osnova i predlaže da se "pobijana presuda ukine i predmet vrati na prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje i odluku ili preinači u dijelu zakonske oznake kaznenog djela i posljedično u odluci o kazni." Optuženik je podnio i dopunu žalbe ostajući kod već u žalbi naznačene osnove pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja.

3. Odgovor na žalbu optuženog S. F. podnijelo je Županijsko državno odvjetništvo u Splitu s prijedlogom da se žalba optuženika odbije kao neosnovana.

3.1. Odgovor na žalbu državnog odvjetnika podnio je optuženi S. F. po branitelju V. M. s prijedlogom da se žalba državnog odvjetnika odbije kao neosnovana. Optuženi

S. F. je po istom branitelju podnio i odgovor na žalbu oštećenika s prijedlogom da se ta žalba odbaci kao nedopuštena.

4. Spis je, u skladu s odredbom članka 474. stavak 1. ZKP/08., dostavljen Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske na razgledanje.

5. U skladu sa zahtjevom iz žalbe o sjednici drugostupanjskog suda obaviješteni su optuženik, njegov branitelj i državni odvjetnik, a sjednici je bio prisutan branitelj optuženika V. M., dok je prisutnost optuženika osigurana uporabom audio video uređaja za prijenos podataka, a sjednica je, sukladno članku 475. stavku 3. ZKP/08., održana u odsutnosti uredno obaviještenog državnog odvjetnika.

6. Žalba oštećenih E. i J. M. je nedopuštena, dok su žalbe državnog odvjetnika i optuženog S. F. neosnovane.

U odnosu na ovo sudno rješenje

7. Oštećeni E. M. i J. M. su protiv prvostupanske presude podnijeli žalbu navodeći da se žale zbog odluke o kazni. Međutim, u skladu s odredbom članka 464. stavak 4. ZKP/08. oštećenici mogu pobijati prvostupansku presudu samo zbog odluke o imovinskopravnom zahtjevu i troškovima postupka (koji se na njih odnose). Žalbu zbog odluke o kazni, kada je riječ o kaznenom djelu koje se progoni po službenoj dužnosti, a tužitelj je državni odvjetnik, mogu podnijeti samo stranke. Prema tome, žalba oštećenih E. i J. M. nije dopuštena, pa ju je u skladu s odredbom članka 481. stavak 2. ZKP/08. trebalo odbaciti kao pod točkom I izreke ove odluke.

U odnosu na ovo sudnu presudu

8. Optužnik smatra da je prvostupanjski sud u pobijanoj presudi počinio više vidova bitne povrede odredaba kaznenog postupka iz članka 468. stavka 1. točke 11. ZKP/08. Tako smatra da takva povreda postoji jer je pogrešno prvostupanjski sud zaključio da nije moglo doći do slučajnog opaljenja pištolja udarcem, naglašavajući da je balistička vještakinja M. G. navela da dopušta – ne može isključiti "mogućnost da udarcem dođe do ispaljivanja streljiva", pa postoji po ocjeni optuženika znatna proturječnost o odlučnoj okolini zbog koje se presuda ne može ispitati. Također nalazi da je istovrsna bitna postupovna povreda ostvarena u dijelu u kojem sud utvrđuje postojanje duga žrtve B. M. prema optuženiku te prijetnjama i sadržaju prethodnih odnosa žrtve i optuženika koji su po mišljenju optuženika u potpunom proturječju s iskazima brojnih svjedoka nabrojanih na stranicama 19 do 30 presude. Nadalje, nalazi da o činjenicama opisanim u izreci presude većina nabrojenih svjedoka nema nikakvih saznanja, a oni svjedoci koji imaju saznanja svojim iskazom ne potvrđuju ostvarenje obilježja kaznenog djela, u čemu vidi i daljnju bitnu povredu odredaba kaznenog postupka iz članka 468. stavka 1. točke 11. ZKP/08. Proturječe izreke i obrazloženja pobijane presude o odlučnoj činjenici, te proturječe unutar obrazloženja vidi u tome što je psihijatrijska vještakinja utvrdila da je na počinjenje djela odlučujući utjecaj imala konzumacija droga, da bi potom ustvrdila da je mogućnost shvaćanja značenja postupaka i upravljanja njima tempore criminis bila smanjena ali ne bitno, a sud prvog stupnja je potom optuženiku izrekao sigurnosnu mjeru obveznog liječenja od ovisnosti jer da je djelo počinjeno pod odlučujućim utjecajem konzumacije droga. Najzad, drži i da je, obrazlažući odluku o kazni prvostupanjski sud upao u proturječe, navodeći najprije da je optuženik bio

smanjeno ubrojiv, ali ne bitno smanjeno ubrojiv, da bi potom ustvrdio da je bio bitno smanjeno ubrojiv.

8.1. Međutim, najvećim dijelom navoda kojima argumentira pojedine vidove bitne postupovne povrede iz članka 468. stavka 1. točke 11. ZKP/08. optuženik zapravo iznosi razloge za žalbenu osnovu pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja. Podatak da sadržaj iskaza svih svjedoka ne govori u prilog postojanja određene činjenice nije argument za zaključak da su razlozi o odlučnoj činjenici proturječni. Najčešće svjedoci o nekoj bitnoj okolnosti ne govore suglasno i iskazuju različito, a dužnost je suda da analizom i ocjenom tih iskaza i na drugi pogodan način, analizom i ocjenom drugih dokaza, te njihovom usporedbom, utvrdi kojim će svjedocima povjerovati, odnosno koje će dokaze prihvati i koje ne, te za to iznijeti razloge i potom na temelju prihvaćenih dokaza utvrditi relevantne činjenice. Nezadovoljstvo optuženika pojedinim zaključcima prvostupanjskog suda i kritika tih zaključaka predstavljaju, dakle, prigovore pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja. Što se pak tiče optuženikovog prigovora u pogledu prihvatljivosti izricanja sigurnosne mjere obveznog liječenja od ovisnosti, koju kritizira jer da je psihijatrijska vještakinja ustvrdila da je optuženik bio samo smanjeno ubrojiv, ali ne u bitnoj mjeri, treba naglasiti da optuženik na taj način u suštini prigovara ispravnosti utvrđenih činjenica, odnosno da smatra da se zbog tek smanjene ubrojivosti ne može izreći sigurnosna mjera, čime bi upirao na povredu kaznenog zakona, ali ne i bitnu povedu odredaba kaznenog postupka. Stoga će se taj prigovor razmotriti u okviru tih žalbenih osnova.

8.2. Točno je, međutim, da je prvostupanjski sud obrazlažući odluku o kazni i navodeći koje je okolnosti cijenio kao olakotne naveo prvo da je optuženik bio smanjeno ubrojiv, ali ne bitno smanjeno ubrojiv da bi potom u nastavku naveo da je bio bitno smanjeno ubrojiv. Iako je doista riječ o proturječju, iščitavanjem psihijatrijskog nalaza i mišljenja koje je sud prvog stupnja u cijelosti prihvatio, nema sumnje da je prvostupanjski sud kao utvrđeno uzeo da je optuženik tempore criminis bio smanjeno ubrojiv ali ne bitno, pa je navod kojim spominje bitno smanjenu ubrojivost optuženika očita omaška, koja s obzirom na sve izneseno ne dopušta dvojbu o onom što je sud utvrdio u pogledu optuženikove ubrojivosti. Dakle, usprkos toj očitoj pogrešci, presudu je moguće ispitati pa se ne radi o bitnoj povredi odredaba kaznenog postupka iz članka 468. stavka 1. točke 11. ZKP/08.

8.3. Ispitivanjem, pak, pobijane presude u skladu s obvezom iz članka 476. stavka 1. točke 1. ZKP/08. ovaj drugostupanjski sud utvrdio je da sud prvog stupnja nije počinio neku od bitnih povreda odredaba kaznenog postupka na koju pazi po službenoj dužnosti.

9. Povedu kaznenog zakona optuženik posebno ne obrazlaže, no navodima o tome da nije bilo uvjeta za izricanje sigurnosne mjere obveznog liječenja od ovisnosti – drogi iz članka 69. stavka 1., 2. i 3. KZ/11. očito upire i na tu žalbenu osnovu, sugerirajući da se takva mjeru može izreći samo ako je optuženik kazneno djelo počinio u bitno smanjeno ubrojivom stanju zbog ovisnosti o drogama. Međutim, takvo rezoniranje nije prihvatljivo, budući da odredbe članka 69. KZ/11. ne daju temelja za ovo tumačenje. Odlučujuće djelovanje ovisnosti o drogi pod kojim je određeno kazneno djelo počinjeno ne podrazumijeva nužno bitno smanjenu ubrojivost počinitelja, jer je dovoljno da je takva ovisnost djelovala kao okidač, što znači da je

počinitelj tempore criminis bio smanjeno ubrojiv, kao što se u konkretnom slučaju i dogodilo. U ostalom o tome nikad ni u sudskoj praksi nije bilo dvojbe.

9.1. Ispitujući pobijanu presudu na temelju članka 476. stavka 1. točke 2. ZKP/08. utvrđeno je da prvostupanjski sud nije na štetu optuženika povrijedio kazneni zakon.

10. Najvećim dijelom opširnih žalbenih navoda optuženik prigovara kako ispravnosti, tako i potpunosti utvrđenih činjenica. Prije svega, ustraje u navodu iz obrane da je pištolj slučajno opalio, pri čemu se poziva na navod balističke vještakinje M. G. koja je dopustila mogućnost da "ako su zadovoljeni uvjeti da je metak u cijevi, kočnica otkočena, udarač u zadnjem položaju, a prst na okidaču, udarcem koji bi bio ekvivalent sili natega (ili sila okidanja) dođe do ispaljivanja streljiva" za što je bila potrebna sila ekvivalentna 5 kg težine. To povezuje s podacima o fizičkim karakteristikama žrtve B. M., koji je bio visok 180 cm i težak 80 kg, nalazeći da to potkrepljuje mogućnost da je žrtva mogla udariti po pištolju snagom koja odgovara težini 5 kg ili isti gurnuti rukom tom snagom. Međutim, takvo se rezoniranje ne može prihvati i opravdano je prvostupanjski sud otklonio takvu mogućnost. Naime, optuženik gubi iz vida da sila koja se traži za aktivaciju pištolja odnosno ispaljivanje mora biti usmjerena na prst koji je na okidaču, odnosno da prst koji se nalazi na okidaču mora pružati otpor za slučaj da neka druga osoba gura pištolj prema prstu koji se nalazi na okidaču. Niti jedna od ove dvije varijante nema nikakve podloge u navodima obrane, pri čemu treba naglasiti da je optuženik u tom dijelu mijenjao svoju obranu tijekom postupka. Tako je na ispitivanju u policijskoj postaji izjavio da su "okretali pištolj put B.", da je B. o. p. , d. m. g., pa je optuženik „prebacio ruku straga, u jednom trenutku ispružio ruku, naslonio je preko sjedala, pogledao je iza na stražnje sjedalo i naslonio ruku, a kad je okrenuo glavu pištolj je opalio", a istom prilikom je dodao da se „ne može sjetiti u kojem trenutku je stavio metak u cijev, to je učinio već prije", kao i da je "valjda spremnik bio u pištolju i ne zna koliko je metaka bilo". Nakon toga na ispitivanju u Županijskom državnom odvjetništvu izjavio je da je "pištolj slučajno opalio", što nije detaljnije opisao. Tek na raspravi ustvrdio je da su, došavši automobilom na brdo, on i B. M. komentirali Č. pa je optuženik, kada se B. pravio važan, rekao da će mu dati pištolj neka pogodi grm ispred njih, na što je B. pristao, dodajući da je tada pištolj bio repetiran ali zakočen. B. je pištolj uzeo, da bi ga nakon nekog vremena vratio i rekao da ne može jer ne vidi zbog mraka, ne govoreći da je pištolj otkočio, pa je optuženik vjerovao da je i dalje zakočen. Izjavio je da su nakon toga na B. prijedlog odlučili konzumirati još droge, pa je B. uzeo fasciklu i počeo pripremati drogu. Kroz to vrijeme optuženik se okrenuo M., naslonio ruku na suvozačev naslonjač i pištoljem sebe počešao po glavi. Onda je prebacio ruku na zadnji naslonjač i rekao B. "a ti brate opet me muljaš i lažeš. Meni si rekao u stanu da nemaš više droge, a dole ispred njih se razasipleš, reka si da ćeš otić do T. odnit poklone, ni to nisi obavio, ništa nisi napravio šta si reka", na što mu je B. odgovorio "daj majmune, šta pametuješ, ja ču napravit sve šta sam reka", a optuženik je uzvratio u šali: "oćeš da ti majmun prosvira jajca" pa su se obojica nasmijali. Tada je B. završio pripremati drogu i taman povukao crt u krenuo mu dodati fasciklu tako što je gurnuo njegovu ruku koja je stajala iza naslonjača prednjeg sjedišta i tada je pištolj opalio".

10.1. Iz prezentiranih navoda obrane razvidno je da je optuženik tek na raspravi naveo da je do opaljenja pištolja došlo zbog guranja odnosno udaranja B. M. po ruci optuženika, dok to u ranija dva navrata nije izjavio, nego se zadovoljio tvrdnjom da je pištolj slučajno opalio ne dajući nikakvo objašnjenje te tvrdnje. Nije uvjerljivo ni

životno da je tako važan detalj optuženik zaboravio navesti u prva dva ispitivanja, pri čemu je tek na raspravi dodao i da su neposredno prije pucnja on i B. M. trebali konzumirati još droge, što ranije nije spominjao. Očito je taj navod trebao potkrijepiti tvrdnju o načinu na koji je do aktivacije pištolja došlo, ali ni takvo odvijanje događaja nije uvjerljivo ni prihvatljivo. Naime, ne samo što nikakav fascikl nije pronađen u automobilu niti bilo gdje drugdje, nego je i neživotno da optuženik okreće glavu i pogled od žrtve koja mu treba pružiti drogu za konzumaciju. Također, jačina guranja navodnim fasciklom na kojem je pripremljena crta droge za konzumaciju po logici stvari ne može biti odgovarajuća težini od 5 kg već i zbog toga da se pripremljena crta ne bi rasula. Konačno, iz obrane koju je optuženik dao na raspravi prvi put proizlazi da je između B. M. i optuženika došlo do verbalne prepirke, koja je motivirana nezadovoljstvom optuženika zbog određenih propusta koje je B. napravio (nije odnio poklon, lagao je da nema droge a onda je nudio svima). Da je između njih došlo do prepirke proizlazi i iz ranijih navoda obrane optuženika koji je u policiji tu prepirku opisao kao B. pravljenje važnim u odnosu na Č. o kojem su razgovarali.

10.2. Jedina osoba koja je uz optuženika i žrtvu bila na mjestu događaja je M. B., djevojka optuženika, koja je ispitana kao svjedok navela da su se optuženik i žrtva neposredno prije pucnja prvo zezali na račun vlasnika vozila koji prodaje vozilo, te da je pištolj, za koji ne zna tko ga je izvadio, bio malo u optuženikovim, a malo u žrtvinim rukama. Ta svjedokinja je navela da se optuženik, nakon što je B. izvadio bijeli prah, okrenuo prema njemu i počeo mu predbacivati da ga uvijek laže, da mu je sve učinio i pomogao, a da ga B. stalno laže i pravi budalom. Dakle, suglasno navodima optuženika s rasprave izjavila je da je optuženik žrtvi predbacio da ga stalno laže i da je rekao da nema a onda u garaži ispred njih vadio, što se očito odnosilo na drogu. Prema iskazu svjedokinje B. B. je na to optuženiku rekao "Što ćeš ti meni pametovati, majmune, kretenu", a optuženik ga je upitao "Jel ti to mene hoćeš udariti, šta ti izvodiš". Svjedokinja je objasnila da nije vidjela što je tada B. učinio, jer je gledala prema naprijed, ali se sjeća da se nakon toga optuženik nagnuo prema B. i rekao "hoćeš da ti stavim metak u pištolj pa da ti jajca prosviram", a nakon sekundu ili dvije čula je pucanj. Ovakva dinamika događaja, kako ju je opisala svjedokinja B. nikako ne odgovara onome što je izjavio optuženik, štoviše ga demantira i kompromitira, budući da svjedokinja uopće ne spominje nikakav fascikl, a ne govori ni o dodatnom konzumiranju droge u automobilu, a prema njenim navodima prepirka izbija zbog toga što je B. M. izvadio bijeli prah, drogu. Nadalje, prema navodima te svjedokinje do pucnja dolazi neposredno nakon što je optuženik verbalno zaprijetio B. da će "mu prosvirati jajca".

10.3. Zbog toga je ispravno sud prvog stupnja ocijenio da je obrana optuženika kojom nastoji objasniti kako je i pod kojim uvjetima došlo do slučajnog ispaljenja neuvjerljiva i neprihvatljiva. Pritom treba naglasiti da je svjedokinja B. nesumnjivo emotivno naklonjena optuženiku i da već zbog toga zasigurno nastoji ublažiti i minorizirati verbalni sukob koji je prethodio inkriminiranom događaju, ali se iz njezinog iskaza ipak razabire da je između optuženika i žrtve došlo do svađe koja je bila povezana s drogom i nezadovoljstvom optuženika ponašanjem žrtve.

10.4. Kraj takvog stanja stvari, a respektirajući da su oba aktera (i optuženik i žrtva) prethodno konzumirali drogu i bili pod utjecajem droge, da je optuženik ovisnik, kao i da prema nalazu i mišljenju vještaka psihijatra dr D. B. kod optuženika postoe osobine ličnosti u vidu impulzivnosti, reducirane empatije, emocionalne nezrelosti, sniženog praga tolerancije na frustraciju, te da navedene osobine ličnosti uz

konzumaciju psihostimulativnih droga daju osjećaj euforije, porasta snage i samopouzdanja, ali i pojačavaju razdražljivost i agresivnost, ovaj drugostupanjski sud nalazi da je sud prvog stupnja ispravno i utemeljeno zaključio da je upravo prethodni verbalni sukob, koji je kulminirao i drskim držanjem žrtve nakon što mu je optuženik predbacio neke postupke, rezultirao voljnim i svjesnim ispaljivanjem metka iz pištolja optuženika u glavu žrtve. Prigovor optuženika koji u žalbi navodi da "konzumacija amfetamina uz osobine ličnosti u vidu "reducirane empatije, impulzivnosti i sniženog praga na frustraciju" što ih opisuje prof. B. može rezultirati kratkotrajnim stanjem bitno smanjene ubrojivosti u kojem je počinjeno ubojstvo u prilog čega mogu govoriti i opisi inkriminiranog djela" nije ničim potkrijepljen niti je takvo nešto vještakinja prof. D. B. navela. Ovdje treba primijetiti da optuženikovo inzistiranje na kratkotrajnoj neubrojivosti ili barem bitno smanjenoj ubrojivosti proturječi njegovoj tvrdnji o slučajnom opaljivanju, pa nije sasvim razumljivo kojoj se to varijanti odvijanja događaja optuženik priklanja.

10.5. Optuženik nastoji osporiti i udaljenost pucanja, pri čemu citira neke fragmente navoda sudskomedicinskog vještaka prof. D. M., koje potom analizira ustrajući u tezi da nije moguće sa sigurnošću govoriti o udaljenosti pucanja. Također naglašava da nije s izvjesnošću utvrđen smjer pucanja, odnosno izgled rane i kanala što potkrjepljuje pozivanjem na obduksijski nalaz kojim je konstatirano da je strijelna rana kirurški obrađena i time je onemogućeno zaključivanje o njenim karakteristikama. Pritom se poziva i na mišljenje prof. J. Š. koji se očitovao u pisanim oblicima na zamolbu branitelja da razmotri dokumentaciju predmeta. Sugerira da je bilo neophodno provesti rekonstrukciju kojom bi se jedino sa sigurnošću moglo utvrditi s koje je udaljenosti od glave žrtve izvršeno opaljivanje iz pištolja. Ovdje najprije treba naglasiti da se pisani podnesak prof. Š. ne može razmatrati kao vještačenje jer ga nije odredio sud.

10.6. Prije svega, neopravdano optuženik navodi da je sud prvog stupnja "neobrazloženo odbio dokazni prijedlog da se provede rekonstrukcija", jer je sud to obrazloženje, iako sumarno, iznio u prvom odlomku na stranici 6 pobijane presude. Ovaj drugostupanjski sud potpuno prihvata zaključak suda prvog stupnja o tome da je udaljenost pucanja s adekvatnim stupnjem sigurnosti utvrđena, zbog čega provođenje rekonstrukcije nije potrebno. Naime, prvostupanjski sud svoje je zaključke o udaljenosti pucanja razložio na stranicama 16 do 18 presude, a izloženi su argumenti ispravni i prihvatljivi i po ocjeni ovog drugostupanjskog suda. Najprije, nesumnjivo je za utvrđenje tog podatka važno da se događaj odigrao unutar automobila, pa je jasno da se radi o skućenom prostoru koji onemogućuje bilo kakvu značajniju udaljenost pucanja koja bi se mjerila u metrima. Točno je da je vještak prof. D. M. najprije naveo kako udaljenost pucanja nije moguće precizno utvrditi, ali je potom, uzimajući u obzir niz podataka (da nesagorjele barutne čestice nisu nađene na okolnim regijama tijela (npr. lijevoj uški, lijevoj strani lica i vrata), opis događaja kako ga je dao optuženik, podatak da su na ustima cijevi pištolja nađeni biološki tragovi krvi žrtve, zaključio da je najvjerojatnija varijanta da se radi o pucanju izapsolutne blizine, tj. da su usta cijevi bila u trenutku opaljenja prislonjena uz kožu ili minimalno odmaknuta od površine kože glave žrtve. Govoreći o položaju aktera ustvrdio je da je žrtva bila na desnoj strani stražnje klupe i gornjim dijelom tijela prignut više prema naprijed, s položajem glave u otklonu nešto prema desno. Posebice je naglasio da biološki tragovi koji potječu od krvi žrtve nađeni na ustima cijevi pištolja podupiru ovakvo mišljenje o udaljenosti pucanja. Ozljeda koju je žrtva zadobila je strijelna, ustrijel glave s ozljedom mozga. Iz zapisnika o obdukciji

utvrđeno je da je B. M. umro nasilnom smrću uslijed strijelne rane lijevog zatiljnog područja, djelovanjem jednog projektila ispaljenog iz ručnog vatreng oružja kada je došlo do prijeloma kosti baze lubanje i oštećenja mozga uz razvoj krvnih odjeba kože oko oka i krvnog podljeva mekog oglavka. Smjer strijelnog kanala je od lijevo prema desno, od natrag prema naprijed i nešto od dolje prema gore. Obducentica prof. M. D. prilikom vanjskog pregleda i obdukcije nije uočila nikakve tragove koji bi nastali pucanjem iz relativne blizine. Međutim, ta konstatacija ni na koji način ne dovodi u pitanje nalaz i mišljenje sudskomedicinskog vještaka prof. M., ima li se na umu utvrđenje tog vještaka o odsutnosti nesagorjelih barutnih čestica na kosom neobraslim dijelovima tijela i respektirajući činjenicu da je žrtvi prilikom medicinske intervencije kosa obrijana kako bi se rana mogla zbrinuti. Stoga je i logično da se drugi tragovi koji bi nastali pucanjem iz relativne blizine zbog proteka vremena od samog ozljeđivanja i zbog činjenice da je u međuvremenu žrtvi rana zbrinuta (kosa je obrijana, okolina rane je dezinficirana i oprana) nisu mogli naći na obdukciji. Kraj svega izloženog, utvrđenje pod kakvim su se točno kutom nalazila usta cijevi od glave žrtve nije odlučno niti to utječe na kvalifikaciju kaznenog djela i oblika krivnje optuženika.

10.7. Optuženik svoju tezu o slučajnom opaljivanju, odnosno izostanku namjere počinjenja kaznenog djela ubojstva nastoji potkrnjepiti navodom kako nije točno da odmah nije pružio pomoć B. M., pri čemu kritizira argumente prvostupanjske presude koji su u tom pravcu izneseni. Navodi da je prema podacima o telefonskim pozivima utvrđeno kako je neposredno nakon događaja nekoliko puta po njegovoj uputi M. B. nazvala i hitnu pomoć i policiju, sugerirajući da upravo to demantira zaključak suda o načinu odvijanja događaja i subjektivnom elementu. Uvidom u spis predmeta, ali i u navode obrazloženja prvostupanjske presude utvrđeno je da je doista hitna pomoć kontaktirana gotovo neposredno nakon događaja, što odgovara navodima obrane. Međutim, taj podatak ni na koji način ne dovodi u sumnju ispravnost utvrđenja prvostupanjskog suda o dinamici odvijanja događaja i obliku krivnje optuženika. Naime, optuženik je tempore criminis, kako je to već izneseno, bio pod utjecajem droge, a to stanje karakterizira agresivnost i nedovoljna kritičnost prema postupcima. Tek nakon ispaljivanja hica, kada je direktno konfrontiran s posljedicom svog postupka, optuženik sagledava svoj čin i nastoji umanjiti posljedice djelovanja. Potezanje obarača pištolja kojem su usta cijevi neposredno uz glavu žrtve ne ostavlja nikakve dvojbe o obliku krivnje optuženika pri počinjenju ovog kaznenog djela. Uostalom, postupci optuženika i njegove djevojke koji slijede, a nakon što su teško ozlijedenog B. M. dovezli automobilom u garažu i iznijeli ga iz automobila, koji uključuju manipulaciju ne samo mobitelom žrtve nego i oduzimanje snimke nadzorne kamere iz te garaže te uništenje tih predmeta dodatno kompromitiraju tvrdnju optuženika o slučajnom opaljivanju pištolja i izostanku namjere da žrtvu liši života.

10.8. Optuženik u žalbi opširno kritizira i navod iz činjeničnog opisa kojim je precizirano da je preprička između optuženika i žrtve izbila oko navodnog novčanog duga žrtve prema optuženiku, kao i argumente koje je za to sud prvog stupnja iznio u obrazloženju presude. Međutim, za naglasiti je da motiv nije cijenjen kao otegotna okolnost, a prvostupanjski sud je navodni novčani dug žrtve prema optuženiku izdvojio kao razlog prepričke koja je neposredno prethodila pucnju. Ovaj drugostupanjski sud stoga nalazi da, respektirajući da i optuženik, doduše tek na raspravi, govori o verbalnoj prepirci s B. M., razlog odnosno povod te prepriče nije okolnost koja bi činila bitno obilježje kaznenog djela, pri čemu ipak treba istaknuti kako čak i optuženik navodi da je bio nezadovoljan određenim postupcima žrtve. Je li

se radilo o nepodmirenom dugu žrtve prema optuženiku, o lažima žrtve o tome koliko droge ima ili nekim drugim neispunjениm obećanjima žrtve za opstojnost kaznenog djela ubojstva nije odlučno ni za odluku o kazni imaju li se na umu okolnosti koje je prvostupanjski sud ocijenio otegotnima. Ipak, za primjetiti je da odnos između optuženika i žrtve nije uvijek bio idiličan, kako to nastoji prikazati optuženik, a što je sud prvog stupnja s pravom otklonio pozivajući se na dvije snimke nadzornih kamera koje su reproducirane na raspravi, a spomenute su u posljednjem odlomku na stranici 35 i prvom odlomku na stranici 36 presude i iz kojih je razvidno da je optuženik i ranije prijetio žrtvi.

10.9. Dakle, iz izloženih razloga ovaj drugostupanjski sud nalazi da je sud prvog stupnja pravilno i potpuno utvrdio sve relevantne činjenice, pa žalba optuženika ni u tom dijelu nije osnovana.

11. Zbog odluke o kazni žale se državni odvjetnik i optuženik.

11.1. Državni odvjetnik smatra da su precijenjene olakotne okolnosti, a istodobno podcijenjene otegotne. Pritom naglašava da se optuženikova ranija osuđivanost odnosi i na kaznena djela s elementima agresivnosti (iznuda), ali i da obuhvaća presudu zbog nedozvoljenog posjedovanja oružja. Nalazi da u izrečenoj kazni nije dovoljno vrednovan podatak da je do pucanja došlo u neposrednoj blizini glave žrtve, kao i da je optuženik potom pobegao.

11.2. Optuženik smatra da je sud pogrešno otegotnim vrednovao okolnosti koje su objektivna obilježja kaznenog djela za koje je proglašen krivim, tj. jačinu ugrožavanja zaštićenog dobra, da je prekinut jedan mladi ljudski život, brutalnost uporabom iznimno opasnog oružja koje žrtvi nije ostavljalo nikakve šanse za preživljavanje. Nalazi da nema govora o brutalnosti jer je žrtva od trenutka zadobivanja strijelne rane glave prestala osjećati i nije mogla osjećati nikakvu bol, prepast, nelagodu ili patnju. Također drži neprihvatljivim kao otegotno uzeti optuženikov bijeg i nepružanje pomoći, kad je utvrđeno da je po optuženikovoj uputi M. B. pozvala hitnu pomoć u nekoliko navrata. Ranija osuđivanost se odnosi na kazneno djelo iznude za koje je osuđen na kaznu zatvora od osam mjeseci, što dovoljno odražava težinu tog konkretnog djela.

11.3. Ovaj drugostupanjski sud ispitao je pobijanu presudu u tom segmentu u svjetlu suprotstavljenih stanovišta stranaka, te je zaključio da je izrečena kazna zatvora u trajanju od dvanaest godina adekvatna težini i okolnostima počinjenog djela i svim olakotnim i otegotnim okolnostima. Ranija osuđivanost optuženika nesumnjivo je otegotna okolnost, neovisno o visini sankcije koja mu je izrečena za ranije počinjena kaznena djela, a pritom je indikativan podatak da se radilo o kaznenom djelu koje ima elemente agresije, kao i da je i ranije bio u kontaktu s oružjem. Nadalje, podatak da je optuženik pucao u glavu žrtve iz neposredne blizine u automobilu jest način izvršenja kaznenog djela ubojstva koji doista ne ostavlja žrtvi šansu za preživljavanje, pa se nesumnjivo radi o načinu izvršenja koji mora naći odraza u sankciji. Podatak o starosti žrtve nije nebitan kako to sugerira optuženik, pa je i on ispravno cijenjen prilikom odmjeravanja kazne. S druge strane, ispravno je sud prvog stupnja olakotnim cijenio da je optuženik bio smanjeno ubrojiv, da je iskazao žaljenje i kajanje, pri čemu se i po ocjeni ovog drugostupanjskog suda ne radi tek o verbalizaciji jer je optuženikov odnos sa žrtvom bio složen, karakteriziran proturječnim osjećajima koji su varirali od prijateljskih, bratskih do sukoba. Također je

opravdano prvostupanjski sud cijenio životnu dob optuženika, koja još uvijek odgovara mlađoj životnoj dobi, da se ispričao roditeljima žrtve i da se izrazito korektno držao pred sudom. Sve nabrojene okolnosti i težina počinjenog djela u adekvatnoj mjeri dolaze do izražaja u izrečenoj kazni zatvora u trajanju od dvanaest godina kojom će se postići i svrha kažnjavanja iz članka 41. KZ/11., pa nema mjesta ni blažem ni strožem kažnjavanju.

11.4. Iako optuženik izrijekom ne osporava izrečenu sigurnosnu mjeru niti odluku o oduzimanju predmeta, pobijana je presuda ispitana i u tom pravcu u skladu s obvezom iz članka 478. ZKP/08., pa je utvrđeno da su se za izricanje sigurnosne mjere obveznog liječenja od ovisnosti o drogi iz članka 69. KZ/11. i oduzimanja predmeta iz članka 79. KZ/11. stekle sve činjenične pretpostavke i da su one ispravno izrečene.

12. Slijedom iznesenog, na temelju članka 482. ZKP/08., trebalo je odlučiti kao pod točkom II izreke ove odluke.

U Zagrebu, 13. prosinca 2022.

Predsjednik vijeća:
Željko Horvatović, v.r.